

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL PITEȘTI
Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie

Operator date 3918

Dosar nr.1252/109/2013

ÎNCHEIERE NR. 39/A

Sedința publică din 14 februarie 2014

Curtea, în complet de divergență, constituită din:

Președinte: Anda Mihaela Pluteanu

Judecător: Elena Minodora Rusu

Judecător: dr.Gheorghe Diaconu - președinte instanță

Grefier: Mariana Carmen Dumitru

Din partea Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Pitești s-a prezentat:
Procuror Ana Maria Trăilă

S-au luat în examinare, în complet de divergență, cererile de revocare a arestării preventive și înlocuire a acestei măsuri, formulate de inculpatul **CIOACĂ CONSTANTIN CRISTIAN**, trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor prev. și ped. de art.174 Cod penal, art.175 lit.c Cod penal și art.319 Cod penal cu aplicarea art.33 lit.a Cod penal.

S-a procedat la înregistrarea ședinței potrivit art. 369 alin.1 Cod procedură penală.

La apelul nominal făcut în ședința publică au răspuns: apelantul inculpat Cioacă Constantin Cristian, în stare de arest, asistat de avocat ales Maria Vasii, în baza împuternicirii avocațiale de la dosar.

Procedura este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Apărătorul inculpatului și procurorul precizează că nu au cereri prealabile de formulat.

În raport de această împrejurare, Curtea acordă cuvântul asupra cererilor formulate de inculpat vizând măsura arestării preventive.

Avocat Maria Vasii, pentru apelantul inculpat, învederează că a formulat, în principal, cerere de revocare a măsurii arestării preventive a acestuia, în conformitate cu art.242 Cod procedură penală, cu referire la art.202 și art.223 Cod procedură penală.

Solicită admiterea în principal a cererii de revocare a arestării preventive pentru următoarele motive:

Modificările aduse Codului de procedură penală implică o examinare a legalității măsurii arestării preventive la fiecare termen când un inculpat arestat este în fața judecătorului cauzei sale. Atunci când măsura arestării preventive nu mai are fundament în lege, instanței îi revine obligația de a revoca această măsură. Solicită revocarea măsurii arestării preventive a apelantului inculpat Cioacă Constantin Cristian pentru că legea îi dă acest drept. Astfel, susține că prevederile art.202 Cod procedură

penală impun ca, pentru luarea și menținerea măsurii arestării preventive, judecătorul cauzei să verifice dacă ea este rezonabilă și dacă are fundament în lege, cu referire la împrejurarea dacă mai există suspiciunea rezonabilă că s-a săvârșit fapta pentru care este judecat.

Solicită a se avea în vedere că după efectuarea cercetării judecătorești, încă nu s-a lămurit săvârșirea faptei sub aspectele importante ale cauzei.

Alin. 2 al art. 202 Cod procedură penală prevede că nicio măsură preventivă nu poate fi dispusă, confirmată, prelungită sau menținută dacă este o cauză care împiedică punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale. Dintre cauzele arătate în art.16 din Noul Cod de procedură penală, se găsește și aceea când fapta nu există, iar în speță dacă există sau nu se va stabili la judecarea apelurilor în fond.

Tot art. 202 Cod procedură penală impun judecătorului ca, ori de câte ori are o suspiciune cu privire la modul în care mai este susținută acuzația, să dispună de îndată revocarea arestării preventive, pentru a nu fi ținută o persoană în arest preventiv dacă există chiar un singur dubiu. În cazul inculpatului Cioacă Cristian există o mulțime de dubii.

În cauză, inculpatul este judecat pentru săvârșirea infracțiunii de omor asupra soției sale, iar cercetarea judecătorească este aproape de final, în condițiile în care mai trebuie audiată o parte civilă și se așteaptă un raport de expertiză genetică.

Susține că fapta de omor presupune existența suspiciunii rezonabile că o persoană a decedat. În cauză, nu mai există această suspiciune. Menționează că, potrivit practicii vaste în materie, în cazul infracțiunilor de omor, a existat o singură probă relevantă, respectiv o expertiză medico legală în care s-a menționat că există o victimă, a fost stabilită cauza decesului, dar și legătura directă între acțiunea celui acuzat și consecința produsă, și anume suprimarea vieții victimei.

În cazul inculpatului Cioacă Constantin Cristian, expertiza medico legală pe care s-a fondat până în prezent acuzarea s-a efectuat printr-un experiment judiciar raportat la o fotografie judiciară. S-a aproximat triunghiul constituit din acea pată, medicii legiști l-au acoperit experimental cu sânge, ajungând la concluzia că ar fi vorba de 23 ml, cantitate de sânge, însă care nu justifică o leziune care să conducă la deces, în acest din urmă caz pierderea fiind de 1.000 - 1.500 ml de sânge.

Așadar, nu există proba de bază, nu există cadavrul și nici o legătură de cauzalitate între decesul victimei și pretinsa faptă a inculpatului.

De asemenea, trebuie să existe o certitudine că faptele inculpatului au condus la suprimarea vieții soției sale și nu există posibilitatea unei dispariții voluntare.

Fiind audiată la ultimul termen de judecată în apel, mama victimei spune că, la ultima vizită, fiica sa a cerut soțului său să întoarcă autoturismul să-și mai ia rămas bun de la ea, partea civilă fiind impresionată pentru că niciodată nu mai făcuse acest gest. Solicită a corobora declarația părții civile cu probe judiciare de la dosar, respectiv mesajele e-mail, în care victima, în ultima corespondență cu iubitul său - martorul Ilie Cristian - vorbește despre tendința de a dispărea. Din acest punct de vedere, există un dubiu profund cu privire la suprimarea vieții.

Totodată, solicită a se avea în vedere faptul că inculpatul a fost pus sub acuzație la 18.09.2007 și, deși au mai existat numeroase alte suspiciuni de persoane implicate în această cauză, ancheta nu a fost urmată.

Arată că la dosar se află contractul de închiriere încheiat cu numitul Nicolae George Ionuț, ce a fost omorât la o săptămână după ce a făcut publică declarația cu

1652
privire la implicarea sa în moartea Elodiei, precum și declarația martorului care i-a închiriat imobilul. Însă nu există o explicație plauzibilă cu privire la faptul că procurorul de caz nu a depus la dosar declarația inculpatului Nicolae George Ionuț, precum și cu privire la faptul că ancheta s-a canalizat doar asupra inculpatului Cioacă Cristian.

De aceea apreciază că, aproape fiind de terminarea cercetării judecătorești, încă rezistă suspiciunea rezonabilă că nu mai există în cauză o acuzație susținută în mod temeinic, astfel încât să justifice menținerea inculpatului în arest preventiv după mai bine de un an de zile.

În altă ordine de idei, tot în susținerea cererii de revocare a arestării preventive, solicită a se avea în vedere că nu sunt întrunite cele patru condiții aduse în discuție de legiuitor prin art. 223 alin. 1 Cod procedură penală și asupra cărora judecătorul este chemat să se pronunțe.

În ceea ce privește dispozițiile art. 223 alin.2 Cod procedură penală, referitor la necesitatea măsurii preventive pentru înlăturarea unei stări de pericol pentru ordinea publică, apreciază că nu se mai poate face o apreciere abstractă, ci trebuie ca pericolul să existe, să fie iminent și să fie în legătură directă cu o decizie de punere în libertate.

Față de aceste argumente, consideră că este rezonabilă revocarea măsurii arestării preventive.

În subsidiar, solicită înlocuirea arestării preventive cu măsura controlului judiciar, prevăzută de art. 202 alin. 4 lit. b Cod procedură penală, ea fiind în acord cu legislația română și cu cea europeană în materie și susținută de datele personale ale inculpat.

În acest sens, arată că la dosar există hotărârile pronunțate în 2007, când s-a formulat propunere de arestare preventivă a inculpatului, propunere ce a fost respinsă, Înalta Curte de Casație și Justiție apreciind că este suficient controlul judiciar. În toată perioada în care a fost supus controlului judiciar, inculpatul nu a avut niciun proces verbal de incident, nu a încercat să se sustragă de la niciuna dintre obligațiile ce i-au fost impuse. Măsura a rămas în perimare prin neprelungirea sa în termenul legal, tocmai pentru că nu mai există nimic care să impună menținerea, chiar și numai a controlului judiciar.

Face referire la recomandarea nr.13/2006 a Consiliului de Miniștri a statelor membre ale Comunității Europene, care în articolele 6, 7, 13, 17 spune că, dacă nu se impune măsura arestării preventive și dacă altă măsură preventivă este îndestulătoare, judecătorul se va orienta spre măsura alternativă.

Solicită a se avea în vedere că nu se mai poate susține că inculpatul ar mai putea influența în vreun fel cercetarea judecătorească în apel care este aproape finalizată și nu există suspiciunea că va tulbura buna desfășurare a procesului penal.

Pentru toate aceste motive, la trecerea a mai bine de un an de zile de la luarea față de inculpat a măsurii arestării preventive, apreciază că toate datele acestuia pledează pentru o măsură preventivă fără privare de libertate și solicită admiterea cererii și înlocuirea arestării preventive.

Procurorul pune concluzii de respingere, ca nefondate, atât a cererii de înlocuire a arestării preventive, cât și a cererii de revocare a aceleiași măsurii.

În ceea ce privește temeiurile ce au fost avute în vedere la luarea măsurii arestării preventive, apreciază că trebuie reverificate temeiurile prevăzute de art.148 lit. f din vechiul Cod de procedură penală, pornind de la interpretarea logică a dispozițiilor

art. 16 alin. 1 din Legea nr. 255/2013, care prevăd că măsurile preventive, aflate în curs de executare la data intrării în vigoare a legii noi, continuă și se mențin pe durata pentru care au fost dispuse în condițiile prevăzute de legea veche. Ulterior, la expirarea acestor măsuri - în speță la expirarea celor 60 de zile, dat fiind că dosarul se află în apel -, instanța, aplicând legea nouă, poate dispune oricare dintre celelalte soluții, dacă sunt conforme legii, respectiv, înlocuire, revocare sau menținere.

În acest sens sunt prevăzute și trebuie interpretate prevederile art. 242 alin. 1 din noul Cod de procedură penală care prevăd că, în situația examinării necesității eventuale a revocării arestării preventive, se verifică dacă au încetat temeiurile care au determinat-o. Așadar, se face trimitere explicită la temeiul efectiv al arestării. Acest temei a fost verificat în numeroase rânduri, atât de către instanța de fond, cât și de instanța de control judiciar a Înaltei Curți de Casație și Justiție, care au stabilit cu majoritate covârșitoare că se menține temeiul art.148 lit. f din vechiul Cod de procedură penală. Dosarul se află în calea de atac a apelului, astfel încât detenția inculpatului este legitimată de o hotărâre judecătorească, chiar și nedefinitivă, de condamnare, astfel încât este răsturnată parțial prezumția de nevinovăție de care inculpatul beneficiază, situație în care nu se mai poate susține cererea ca și cum am fi în prezența unor simple bănueli rezonabile că inculpatul a comis infracțiunea.

Pe de altă parte, trebuie avut în vedere momentul în care se află procesul, și anume aproape de terminarea cercetării judecătorești în apel, când mai trebuie administrată o singură probă științifică - expertiza medico legală privind examenul și stabilirea ADN-ului -, lucrare complexă, ce a fundamentat la un moment dat opinia minoritară, în sensul de a se dispune punerea în libertate a inculpatului datorită prelungirii procedurii. Însă această expertiză va fi finalizată până la începutul lunii martie, conform relațiilor transmise pentru termenul de judecată anterior, iar următorul termen de judecată stabilit în cauză este la 06 martie 2014, dată la care este foarte posibil să se încheie cercetarea judecătorească în apel. Ca atare, nu se mai poate pune problema că s-ar prelungi procesul și inculpatul s-ar afla, eventual, în situația încetării temeiurilor care au determinat luarea măsurii arestării preventive sau a depășirii termenului rezonabil.

Referitor la cererea de înlocuire a arestării preventive, opinează în sensul că, potrivit noilor reglementări, aceasta poate fi realizată numai atunci când, pe de o parte sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege, dar și când, în urma evaluării împrejurărilor concrete ale cauzei și conduitei procesuale a inculpatului, se apreciază că măsura preventivă mai ușoară este suficientă pentru realizarea scopului măsurilor preventive.

În speță, evaluând împrejurările concrete ale cauzei - fapta deosebit de gravă comisă de inculpat asupra soției sale, urmată de deposedarea cadavrului în scopul ascunderii rămășițelor pământești ale acesteia, a îngreunării aflării adevărului și a împiedicării tragerii sale la răspundere penală-, coroborat cu conduita procesuală a inculpatului pe parcursul urmăririi penale, când a fost obstructiv, cu toate că organele de urmărire penală i-au asigurat dreptul al un proces echitabil, conform jurisprudenței CEDO, apreciază că nu sunt condiții pentru înlocuirea arestării preventive cu o măsură mai ușoară.

Pe parcursul urmăririi penale, inculpatului i s-a dat posibilitatea formulării de apărări, prin prezentarea de îndată a concluziilor rapoartelor tehnico-științifice criminalistice efectuate. De asemenea, i s-a pus în vedere că poate formula obiecțiuni, că poate cere expertize, i s-a adus la cunoștință că organul de urmărire penală efectuează și expertize criminalistice și medico -legale, însă inculpatul nu a vrut să colaboreze de nicio

1458

manieră, speculând probabil faptul că în timpul judecății va putea cere refacerea lucrărilor, efectuarea lor fiind îngreunată de specificul cauzei, dat fiind că urmele de sânge s-au aflat în cantitate redusă, cu excepția bucății de grindă, identificată cu ocazia ultimei cercetări la fața locului din noiembrie 2012, pe care s-a găsit cea mai mare cantitate de sânge. Această bucată de grindă a fost expertizată în materialitatea sa de I.N.M.L. Mina Minovici, iar nu prin vizualizarea fotografiei, și s-a stabilit că sângele aparține victimei Elodia Ghinescu.

Cu privire la termenul rezonabil, solicită a se avea în vedere modificările legislative, respectiv prevederile art. 239 Cod procedură penală, care stabilește, practic, că termenul rezonabil nu poate fi mai mare decât jumătatea maximului special prevăzut de lege, dar mai important este faptul că precizează că durata arestării preventive în primă instanță nu poate depăși 5 ani de la data sesizării instanței de judecată.

În cauză, arestarea preventivă a inculpatului s-a dispus în urmă cu 1 an și 2 luni de zile, iar dosarul este în prezent în apel.

În situația în care instanța apreciază că, dată fiind aplicabilitatea imediată a noului Cod de procedură penală, trebuie examinate noile temeuri prevăzute în art. 223 din noul Cod, solicită a se avea în vedere că inculpatul se regăsește în ipoteza prevăzută la lit. b) a acestui text legal, în sensul că a ascuns, a aruncat cuțitul cu care a săvârșit infracțiunea și a deposedat cadavrul victimei și l-a ascuns.

Pe de altă parte, conform alin. 2 al aceluiași articol, măsura arestării poate fi luată și dacă din probe rezultă suspiciunea rezonabilă că a săvârșit o infracțiune intenționată contra vieții - sens în care arată încă o dată că, în prezent există o hotărâre nedefinitivă de condamnare a inculpatului -, precum și când se apreciază că arestarea preventivă este necesară pentru înlăturarea unei stări de pericol pentru ordinea publică. Practic, art. 223 alin.2 din noul Cod de procedură penală este o redefinire, cu unele modificări, a temeiului prevăzut de art.148 lit. f din vechiul Cod de procedură penală, în baza căruia a fost arestat inculpatul.

În concluzie, solicită respingerea cererilor formulate de inculpat, ca neîntemeiate.

Curtea acordă cuvântul în replică apărătorului inculpatului, în legătură cu aspecte noi de relevat

Avocat Maria Vasii, în replică, susține că a confunda detenția preventivă cu detenția de executare constituie o încălcare a unui principiu de drept.

În altă ordine de idei, arată că nu s-a efectuat nicio expertiză medico legală asupra grindei. Expertiza asupra grindei arată că, în acea fotografie judiciară, examinată de medicii legiști, era adeziv, și nu sânge. Încă o dată precizează că, în realitate, expertiza medico-legală existentă la dosar s-a efectuat printr-un experiment judiciar pe o fotografie.

Susținerea procurorului, în sensul că victima a fost deposedată nu poate fi primită, câtă vreme nu există urme specifice deposedării. Orice specialist criminalist sau de medicină legală va spune că un deposedaj nu există fără a lăsa urme. Prin urmare, atâta timp cât nu există nici măcar un început de dovadă, acestea sunt pure speculații.

Referitor la susținerea procurorului în legătură cu interpretarea condițiilor de menținere a arestării preventive, arată că dispozițiile art. 242 Cod procedură penală spune că măsura se revocă, la cerere sau din oficiu, atunci când au încetat temeiurile care au determinat-o (în speță art.148 lit. f nu mai există) sau când există împrejurări noi, din care rezultă nelegalitatea măsurii. Împrejurarea nouă este chiar intrarea în vigoare a unui

alt text de lege. Legiuitorul, prin Legea nr. 255/2013 permite, într-adevăr, ca măsura preventivă să curgă până la expirarea termenului pe care a fost luată, însă aceasta nu înseamnă că nu a încetat temeiul prevăzut de art.148 lit. f) din vechiul Cod de procedură penală. Iar temeiurile noi impun un examen riguros la care a făcut trimitere.

În susținerea pledoariei sale, arată că înțelege să se folosească de un înscris reprezentând un raport de cercetare întocmit de colaboratorul său, care explică din punct de vedere științific lucrările de la dosar referitoare la acele urme pretinse a fi de sânge. Solicită să fie primit acest înscris nu ca o probă, ci doar ca o continuare a pledoariei sale.

Curtea solicită ca apărătorul inculpatului să precizeze dacă solicită depunerea înscrisului în susținerea pledoariei cu privire la analiza condiției referitoare la presupunerea rezonabilă, prevăzută de art. 202 Cod procedură penală.

Avocat Maria Vasii precizează că a încercat în pledoaria orală să aducă argumente ale cererii formulate, inclusiv de interpretare științifică a urmelor pretins a fi de sânge. Înscrisul respectiv este în susținerea cererii formulate, sub aspect științific.

Mai adaugă, în ceea ce privește suspiciunea rezonabilă cu privire la săvârșirea faptei de către inculpat, că nu solicită instanței să se pronunțe asupra probelor care ar susține sau nu acuzația, ci să se pronunțe cu privire la teza I din art. 242 Cod procedură penală, care-i dă dreptul de a dispune revocarea atunci când există o suspiciune cu privire la nerezonabilitatea acuzației, în așteptarea judecării pe fond.

Procurorul solicită respingerea cererii vizând depunerea înscrisului, pe care-l apreciază ca fiind o probă extrajudiciară, care nu a fost pusă în discuție până în acest moment.

Mai mult, există experți oficiali ceruți de părți și încuviințați de instanță, ale căror puncte de vedere urmează a fi depuse la dosar.

Curtea constată că se impune primirea la dosar a înscrisului, în raport de teza probatorie invocată de apărătorul inculpatului, urmând a aprecia însă relevanța sa ulterior, în mod similar probei cu orice alt înscris.

Apelantul inculpat Cioacă Constantin Cristian, având cuvântul în legătură cu cererile formulate, arată că nu a săvârșit fapta. Consideră că trebuie reanalizate temeiurile avute în vedere la luarea arestării preventive. Mai menționează că chiar justiția a constatat că martorii au semnat declarațiile fără să citească. Nu s-a opus și nu se va opune cercetării sale judecătorești.

CURTEA,

Analizând actele și lucrările dosarului, prin prisma măsurilor preventive dispuse în cauză și a particularităților acesteia, constată că începerea urmăririi penale s-a dispus la data de 18.09.2007 față de inculpatul Cioacă Constantin Cristian, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de omor calificat prev. de art. 174 rap. la art. 175 Cod penal, constând în uciderea în noaptea de 29/30.08.2007 a soției sale.

La data de 19.09.2007 inculpatul a fost reținut prin ordonanța procurorului, pe o perioadă de 24 de ore, până la data de 20.09.2007, iar la data de 21.09.2007 s-a formulat propunere de arestare preventivă a inculpatului.

Prin încheierea nr. 45/21.09.2007 pronunțată în dosarul nr. 1280/64/2007 al Curții de Apel Brașov s-a dispus respingerea propunerii de arestare preventivă a inculpatului.

1469

Soluționând recursul împotriva încheierii sus-menționate, Înalta Curte de Casație și Justiție, prin încheierea nr. 4373/23.09.2007, a menținut soluția de respingere a propunerii de arestare preventivă, dar a dispus luarea față de inculpat a măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara, pe o durată de 29 de zile.

Măsura preventivă a obligării de a nu părăsi țara a fost prelungită succesiv de către procuror, dar la data de 07.01.2008, prin încheierea pronunțată în dosarul nr. 1581/64/2007, Curtea de Apel Brașov a constatat că măsura preventivă menționată încetase de drept la data de 21.12.2007 și a revocat această măsură, care fusese prelungită prin ordonanța procurorului emisă ulterior încetării de drept a măsurii.

La data de 27.12.2012 s-a dispus schimbarea încadrării juridice a faptelor, din infracțiunea de omor calificat prev. de art. 174 rap. la art. 175 Cod penal, în infracțiunea de omor calificat prev. de art. 174 rap. la art. 175 lit. c Cod penal și de profanare de morminte prev. de art. 319 Cpd penal, cu aplic. art. 33 lit. a Cod penal, iar la data de 28.11.2012 s-a dispus în cauza penală punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva inculpatului Cioacă Constantin Cristian pentru aceste infracțiuni.

Parchetul a propus din nou arestarea preventivă a inculpatului, iar prin încheierea pronunțată la data de 28.11.2012 în dosarul nr. 46012/3/2012 al Tribunalului București, s-a respins noua propunere de arestare preventivă a inculpatului pe o perioadă de 29 de zile.

Soluționând recursul declarat împotriva încheierii menționate, Curtea de Apel București, prin încheierea nr. 419/R/05.12.2012 pronunțată în dosarul nr. 46012/3/2012, a admis propunerea formulată de parchet și a dispus arestarea preventivă a inculpatului o pe o durată de 29 de zile.

La luarea măsurii arestării preventive instanța de recurs a reținut, în esență, că după soluționarea primei propuneri, s-a administrat în cursul urmăririi penale un amplu material probator care a relevat elemente de fapt cu caracter de noutate, existând suficiente indicii în sensul că singura variantă plauzibilă a dispariției victimei este suprimarea vieții de către soțul său în noaptea de 29/30.08.2007, iar în cauză sunt întrunite și cerințele prevăzute de art. 148 lit. f Cod procedură penală.

Astfel, sancțiunea prevăzută de lege pentru infracțiunea de omor calificat este pedeapsa închisorii de la 15 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi. Totodată, date fiind împrejurările comiterii faptei, dar și mediatizarea deosebită a cazului, acceptată de inculpat, instanța care a dispus arestarea preventivă a apreciat că lăsarea inculpatului în libertate creează un pericol concret pentru ordinea publică. Cercetarea acestuia în stare de libertate, în special după administrarea probelor în perioada - noiembrie 2012, a fost apreciată ca fiind de natură să creeze o tulburare însemnată pentru opinia publică și să pună sub semnul îndoielii capacitatea organelor statului de a restabili echilibrul social afectat prin comiterea unei infracțiuni de gravitate deosebită, ce vizează viața unei alte persoane.

S-a mai avut în vedere și împrejurarea că fapta a fost comisă în perioada în care inculpatul avea atribuții de organ de cercetare al poliției judiciare și că ulterior, până la punerea în mișcare a acțiunii penale și-a desfășurat în continuare activitatea de polițist, cu atribuții de a păstra și a restabili el însuși ordinea de drept. S-a ținut seama de acțiunile de ascundere a urmelor infracțiunii, relevante din perspectiva îndeplinirii condiției prevăzute de art. 148 lit. f teza a II-a Cod procedură penală.

Măsura arestării preventive a inculpatului a fost prelungită în cursul urmăririi penale, la data de 28.12.2012, pentru o perioadă de încă 30 de zile, începând cu data de 03.01.2013 și până la data de 01.02.2013, inclusiv.

La data de 30.01.2013, Parchetul a dispus trimiterea în judecată a inculpatului pentru infracțiunile menționate, prin rechizitoriul nr. 1249/P/2007.

Tribunalul Argeș, investit cu soluționarea cauzei în primă instanță, a verificat după primirea dosarului legalitatea și temeinicia măsurii arestării preventive a inculpatului conform art. 300/1 Cod procedură penală anterior, prin încheierea din data de 31.01.2013, definitivă prin respingerea recursului.

Cauza a fost soluționată în primă instanță prin sentința penală nr. 675/02 iulie 2013, prin care s-a dispus condamnarea inculpatului pentru infracțiunile deduse judecătii, la pedeapsa rezultantă de 22 ani închisoare în condițiile art. 57 Cod penal, și la 5 ani interzicerea drepturilor prevăzute de art. 64 alin.1 lit. a teza a II-a, b, d și e Cod penal.

Atât pe parcursul judecătii în primă instanță, cât și în faza apelului, instanța a verificat periodic, dar nu mai târziu de 60 de zile, legalitatea și temeinicia măsurii arestării preventive a inculpatului, menținând această măsură conform art. 300/2 rap. la art. 160/b Cod procedura penală anterior.

În apel s-a dispus administrarea de noi probe - înscrisuri, martori, expertize -, precum și readministrarea altor probe, iar la acest moment procesual s-a depus la dosar raportul de expertiză criminalistică grafică, ce urmează a fi discutat cu respectarea principiului contradictorialității, urmând a se efectua expertiza medico-legală examen ADN și a se audia o parte civilă.

Analizând cererea formulată de inculpat, instanța constată că revocarea măsurii arestării preventive a fost justificată de apărătorul acestuia, în esență, prin dispariția suspiciunii rezonabile cu privire la săvârșirea de către inculpat a infracțiunii de omor calificat pentru care este judecat și cu privire la împrejurarea că soția inculpatului ar fi decedat, respectiv prin dispariția fundamentului legal al detenției, art. 148 lit. f Cod procedură penală anterior, odată cu intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală cu aplicabilitate imediată.

În subsidiar, înlocuirea măsurii privative de libertate a fost justificată prin necesitatea alegerii măsurii alternative detenției preventive, în raport de jurisprudența CEDO în materie, de perioada de peste 1 an de detenție, de conduita inculpatului pe parcursul stării de libertate începând cu anul 2007, respectiv de scopul măsurilor preventive.

Analizând dispozițiile legale în materie, Curtea constată în primul rând că prin intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală, la data de 01.02.2014, chiar dacă noua reglementare este de imediată aplicare, nu se poate considera că a dispărut fundamentul legal al măsurii ori că a încetat măsura arestării preventive a inculpatului, care fusese luată și menținută în baza prevederilor art. 148 lit. f din vechiul Cod de procedură penală, deoarece, în baza art. 16 alin. 1 din Legea nr. 255/2013, măsura preventivă ar înceta doar dacă nu s-ar fi procedat la verificarea legalității și temeiniciei sale în cel mult 60 de zile de la verificarea anterioară, efectuată potrivit vechii reglementări, ceea ce nu este cazul.

Totodată însă, Curtea constată că la acest moment, după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală, verificarea condițiilor pentru revocarea sau înlocuirea

1160
măsurii arestării preventive, astfel cum s-a solicitat prin cererile formulate, nu s-ar putea efectua decât în baza prevederilor noilor dispoziții procedurale penale, respectiv art. 242 Cod procedură penală actual.

Astfel, potrivit art. 242 alin. 1 din noul Cod procedură penală, măsura preventivă se revocă, la cerere sau din oficiu, în cazul în care au încetat temeiurile care au determinat-o sau au apărut împrejurări noi din care rezultă nelegalitatea măsurii.

Conform alin. 2 al aceluiași text de lege, măsura preventivă se înlocuiește, din oficiu sau la cerere, cu o măsură preventivă mai ușoară, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru luarea acesteia și, în urma evaluărilor concrete ale cauzei și a conduitei procesuale a inculpatului, se apreciază că măsura preventivă mai ușoară este suficientă pentru realizarea scopului măsurilor preventive, prevăzut la art. 202 alin. 1 Cod procedură penală- buna desfășurare a procesului penal, împiedicarea sustragerii suspectului sau inculpatului de la urmărirea penală sau de la judecată ori prevenirea săvârșirii unei alte infracțiuni.

În raport de datele și împrejurările cauzei, de motivele invocate de inculpat, prin apărător, respectiv de dispozițiile legale menționate, Curtea constată că nu sunt întrunite condițiile alin. 1 al art. 242 Cod procedură penală, deoarece, chiar dacă, în raport de art. 4 alin. 1 Cod procedură penală și art. 6 par. 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, nu pot fi reținute susținerile reprezentantului parchetului în sensul că prin condamnarea nedefinitivă s-ar fi răsturnat parțial prezumția de nevinovăție a inculpatului, Curtea nu poate reține nici susținerile apărătorului inculpatului, în sensul că în urma administrării unor probe în apel ar fi dispărut suspiciunea rezonabilă cu privire la săvârșirea de către inculpat a infracțiunii de omor calificat asupra soției sale.

De altfel, așa cum s-a mai reținut și anterior sub acest aspect, prin hotărâre pronunțată în primă instanță de un tribunal prevăzut de art. 6 par. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, inculpatul a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor pentru care a fost trimis în judecată, la o pedeapsă privativă de libertate, consecutiv stabilirii existenței faptelor și a vinovăției.

Faptul că s-au administrat și încă se administrează probe în cadrul cercetării judecătorești, pentru verificarea atât a susținerilor în acuzare, cât și a celor în apărare, mai ales în condițiile în care astfel de verificări țin de echitatea procesului penal și, în plus, în calea de atac devolutivă a apelului instanța este obligată să analizeze întreaga cauză sub toate aspectele de fapt și de drept, respectiv faptul că în cadrul judecării apelurilor declarate în cauză instanța urmează a analiza cauza inclusiv sub aspectul probelor deja administrate în toate fazele procesuale (această analiză fiind specifică înseși judecății în apel) reprezintă aspecte ce nu determină neîndeplinirea cerinței referitoare la existența suspiciunii rezonabile cu privire la săvârșirea faptei de omor calificat pentru care este judecat inculpatul.

Totodată, nu există nicio împrejurare din care să rezulte nelegalitatea măsurii preventive, aceasta fiind luată, prelungită și menținută până la acest moment, prin hotărâri definitive, cu respectarea dispozițiilor legale în materie- art. art.149¹, art.159, art.300¹, art.300² raportat la art.160^b Cod procedură penală anterior și art. 350 raportat la art.148 alin.1 lit. f) Cod procedură penală anterior. În raport de dispozițiile art. 16 alin. 1 din Legea nr. 255/2013 menționate, chiar dacă la acest moment dispozițiile art. 148 lit. f din Codul de procedură penală anterior nu mai sunt în vigoare, Curtea nu poate reține nici susținerea apărătorului inculpatului, în sensul că intrarea în vigoare a

altei reglementări ar constitui o împrejurare nouă din care să rezulte nelegalitatea măsurii preventive, în sensul art. 242 alin. 1 teza a II-a Cod procedură penală în vigoare.

Așadar, pentru toate aceste motive, Curtea constată că nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 242 alin. 1 Cod procedură penală pentru revocarea măsurii arestării preventive.

Analizând și dispozițiile art. 242 alin. 2 Cod procedură penală, precum și împrejurările concrete invocate în subsidiar de apărătorul inculpatului în susținerea cererii privind înlocuirea măsurii arestării preventive cu măsura preventivă a controlului judiciar, instanța constată că la acest moment procesual detenția preventivă poate fi înlocuită cu măsura mai ușoară a controlului judiciar preventiv, deoarece sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru luarea acesteia și, în urma evaluării împrejurărilor concrete ale cauzei și a conduitei procesuale a inculpatului, apreciază că măsura preventivă a controlului judiciar este suficientă pentru realizarea scopului prevăzut la art. 202 alin. 1 Cod procedură penală.

Astfel, este îndeplinită condiția generală referitoare la existența suspiciunii rezonabile cu privire la săvârșirea de către inculpat a faptei de omor calificat, iar controlul judiciar, astfel cum este reglementat de dispozițiile art. 215 Cod procedură penală, este necesar pentru realizarea scopului măsurilor preventive, mai ales pentru buna desfășurare a procesului penal în continuare și pentru asigurarea prevenției generale cu privire la săvârșirea de infracțiuni.

Totodată, în urma evaluării împrejurărilor concrete ale cauzei și a conduitei procesuale a inculpatului, controlul judiciar, măsură preventivă neprivativă, dar totuși restrictivă de libertate, se dovedește a fi suficient pentru realizarea scopului susmenționat, în raport de faptul că, astfel cum este reglementat de lege, are un conținut bazat pe multiple măsuri de supraveghere, obligații și garanții, de natură a permite ca inculpatul să fie judecat în stare de libertate, fără să pună în pericol buna desfășurare a procesului penal, să se sustragă de la judecată ori să săvârșească infracțiuni.

În concret, deși gravitatea faptei de omor calificat este foarte mare, prin prisma naturii sale și a împrejurărilor în care este sesizată a fi fost săvârșită, instanța observă că procesul penal, în sensul art. 6 par. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, durează practic din septembrie 2007, de când s-a formulat împotriva inculpatului acuzația oficială de omor calificat asupra soției. Inculpatul este arestat preventiv de peste 1 an și 3 luni - din 05 decembrie 2012-, iar în faza judecătii în apel s-au audiat toți martorii, inclusiv cei în legătură cu situația de fapt, la acest moment urmând a fi discutat raportul de expertiză criminalistică grafică, respectiv urmând a fi efectuată expertiza medico-legală - examen ADN și audiată o parte civilă.

Totodată, curtea mai constată că nu s-a evidențiat riscul influențării în vreun fel a martorilor ori părților civile din dosar și este exclus și cel al influențării în vreun fel a rezultatelor expertizelor dispuse, după cum nu există date în sensul că inculpatul, dacă ar fi judecat în libertate, ar săvârși alte infracțiuni.

De altfel, la aprecierea acestor aspecte, instanța are în vedere și conduita inculpatului, conform art. 242 alin. 2 Cod procedură penală, mai ales faptul că, anterior trimiterii în judecată în ianuarie 2013 acesta a fost cercetat în stare de libertate timp de circa 5 ani de zile, în perioada 2008-2012, perioadă în care, după încetarea de drept a măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara prelungită de parchet, nu a avut practic impusă nicio obligație sau măsură de supraveghere, fără să fi fost relevate date în sensul că în toată această perioadă de libertate ar fi obstrucționat ancheta, influențând probele,

1461
ori ar fi încercat să se sustragă de la urmărirea penală sau că ar fi săvârșit/pregătit săvârșirea altor infracțiuni.

În raport de faptul că la data de 05 decembrie 2012 arestarea preventivă a inculpatului a fost dispusă de Curtea de Apel București pentru preservarea ordinii publice, doar în baza temeiului prevăzut de art. 148 lit. f Cod procedură penală anterior (conform căruia lăsarea în libertate a inculpatului prezenta pericol concret pentru ordinea publică), curtea nu poate ignora, în raport de toate particularitățile cauzei, aspectele desprinse din jurisprudența CEDO cu privire la arestarea preventivă dispusă pentru acest motiv.

Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a admis că, prin gravitatea lor deosebită și prin reacția publicului la săvârșirea lor, anumite infracțiuni pot să suscite o tulburare socială de natură să justifice o detenție provizorie, cel puțin o perioadă de timp. În circumstanțe excepționale, acest element a putut, deci, să fie avut în vedere în lumina prevederilor Convenției, în măsura în care dreptul intern recunoaște noțiunea de tulburare a ordinii publice provocată de o infracțiune, astfel cum prevedea și art. 148 lit. f Cod procedură penală anterior.

Totuși, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis că un asemenea element nu ar putea fi apreciat ca pertinent și suficient, decât dacă se bazează pe fapte concrete de natură să arate că eliberarea persoanei deținute ar tulbura, în mod real, ordinea publică. Potrivit jurisprudenței constante, gravitatea faptei, chiar deosebită, dedusă din natura și împrejurările săvârșirii ei, nu ar putea justifica detenția provizorie decât pentru o perioadă limitată de timp, apreciată ca rezonabilă.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a sancționat jurisdicțiile naționale de nenumărate ori, chiar și în cauze privind pe acuzați recidiviști ori având ca obiect infracțiuni deosebit de grave (omucidere, inclusiv față de mai multe persoane și cu premeditare, sechestrare de persoane urmată de moartea victimei, trafic de persoane, inclusiv minore, etc.) atunci când au examinat de o manieră abstractă necesitatea de a prelungi privarea de libertate și când au luat în considerare în esență doar gravitatea infracțiunii.

Curtea Europeană a considerat că protejarea ordinii publice nu poate fi invocată drept motiv al privării de libertate preventive, decât pentru o perioadă de timp limitată, iar continuarea detenției, chiar dacă subzistă bănuielile plauzibile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni de mare gravitate, nu ar putea să servească pentru a anticipa o pedeapsă privativă de libertate care s-ar putea eventual aplica.

Totodată, instanța are în vedere în prezenta cauză și faptul că potrivit jurisprudenței CEDO, dar și jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție, termenul rezonabil al arestării preventive în cursul judecății în căile de atac se examinează prin prisma art. 6 paragraf 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ținând seama de criteriile stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, constând în complexitatea cauzei, comportamentul inculpatului și al autorităților.

Însăși Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că, în cazul în care instanța constată că în raport cu criteriile menționate termenul rezonabil al arestării preventive a fost încălcat în cursul judecății în apel, poate dispune înlocuirea măsurii arestării preventive, luată în temeiul art. 148 alin. 1 lit. f) cu măsura privind obligarea de a nu părăsi localitatea, prevăzută de vechiul Cod procedură penală, „conferind încălcării termenului rezonabil al arestării preventive semnificația schimbării temeiului care a

determinat luarea măsurii, prevăzut în art. 148 alin. (1) lit. f) C. proc. pen., și anume a condiției referitoare la pericolul concret pentru ordinea publică”.

Totodată, nu se poate trece peste faptul că termenul rezonabil în cazul art. 6 par. 1 din Convenție aplicabil acum în speță are ca moment de început (*dies a quo*) „formularea unei acuzații în materie penală”, -a cărei semnificație a fost stabilită pe calea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (Cauza Eckle c. R.F.G., hotărârea din 15 iulie 1982), și anume „notificarea oficială provenită de la o autoritate competentă a învinuirii de a fi săvârșit o faptă penală, ceea ce corespunde ideii de consecințe importante cu privire la situația persoanei suspectate”-, iar ca moment final (*dies ad quem*)-pronunțarea unei hotărâri definitive, de condamnare, de achitare ori de încetare a procesului penal.

Or, ca urmare a acestei jurisprudențe, în cauza de față începutul termenului prevăzut de art. 6 par. 1 din Convenție nu poate fi plasat decât în septembrie 2007 (când s-a început urmărirea penală, inculpatul a fost reținut preventiv, s-a propus arestarea sa preventivă și apoi a fost supus unei măsuri preventive neprivative de libertate), deci acum circa 6 ani și 5 luni, neputându-se avea în vedere doar durata privării efective de libertate a inculpatului (și aceasta, oricum, de peste 1 an și 3 luni).

Instanța observă că menținerea inculpatului, în aceste condiții, în stare de arest preventiv, pentru ocrotirea ordinii publice și pentru asigurarea scopului prevenției generale, ar avea în prezent doar o justificare abstractă, din moment ce în concret inculpatul n-ar mai putea influența de acum încolo desfășurarea procesului penal și nu sunt date minime că s-ar sustrage de la judecată, cu toate că a fost condamnat în primă instanță la o pedeapsă aspră, ori că ar săvârși fapte penale, conduita sa în libertate, timp de mai mulți ani anterior arestării, căpătând suficientă pondere și fiind un motiv serios a se crede că riscul judecării în continuare în libertate nu ar fi decât unul care, teoretic, există cu privire la orice inculpat în orice cauză penală.

De altfel, inclusiv în hotărâri pronunțate împotriva României (Hotărârea Scundeanu c. România din 16 februarie 2010), CEDO a sancționat utilizarea excesivă a noțiunii de pericol pentru ordinea publică în situații abstracte, existența unor motive suficiente pentru a considera ca acuzatul a comis o infracțiune nefiind considerată suficientă pentru a permite arestarea sa. Curtea a amintit că referirea la pericolul pentru ordinea publică nu poate fi invocată de o manieră abstractă de către autorități, acestea trebuind să se bazeze pe probe, și, așa cum a decis în hotărârea Letellier c. Franța, luarea în considerare a pericolului pentru ordinea publică se poate face doar în circumstanțe excepționale, în care exista probe care să indice magnitudinea pericolului real pentru ordinea publică pe care l-ar prezenta lăsarea unui acuzat în libertate. Curtea Europeană a amintit și că, în hotărârea Calmanovici c. României, concluzionase că autoritățile judiciare nu au furnizat motive pertinente și suficiente pentru a justifica necesitatea menținerii reclamantului în stare de detenție provizorie, întrucât nu au prezentat fapte concrete pe baza cărora au estimat riscul lăsării reclamantului în libertate și nici nu au explicat imposibilitatea de a aplica măsuri alternative detenției, situația fiind identică din acest punct de vedere și în cauza Scundeanu c. România.

Și în cauza Jiga c. României din martie 2010, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că anumite infracțiuni, prin gravitatea lor particulară și prin reacția publicului, pot determina o stare de pericol pentru comunitate și o reacție de tulburare a publicului, justificând astfel luarea măsurii arestării preventive, cel puțin pentru o anumită durată de timp. Acest pericol însă, a arătat Curtea Europeană, descrește

pe măsura trecerii timpului, iar necesitatea menținerii stării de arest trebuie să fie justificată de o manieră concretă, nemaiputându-se invoca aspectele abstracte legate de protejarea ordinii publice.

Așadar, instanța, conformându-se tuturor acestor exigențe și analizând speța de față prin prisma tuturor aspectelor prezentate anterior pe larg, constată că menținerea inculpatului în detenție preventivă nu ar mai reprezenta o măsură proporțională cu situația care a determinat-o, apreciind că privarea sa în continuare de libertate ar depăși și durata rezonabilă la care se referă art. 6 pct. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În cauză, rezonanța socială negativă este evident redusă la acest moment procesual, față de momentul săvârșirii presupuselor fapte ori de cel al arestării preventive.

Totodată, nu mai există niciun temei concret care să justifice temerea că lăsarea inculpatului în libertate ar pune efectiv în pericol comunitatea, ci, dimpotrivă, ocrotirea ordinii publice și buna desfășurare a procesului penal pot fi asigurate în continuare, prin faptul că față de inculpat se va lua o altă măsură preventivă, care, fără a-l priva în totalitate, va fi oricum restrictivă de libertate, și i se va impune respectarea anumitor măsuri de supraveghere stricte și obligații, a căror încălcare cu rea credință ar putea conduce la o nouă arestare preventivă. De altfel, organul de poliție ce va fi desemnat supravegherea inculpatului urmează să-l monitorizeze îndeaproape, în sensul măsurilor și obligațiilor prevăzute art. 215 alin. 1 și 2 Cod procedură penală, și are la îndemână dispoziții legale pentru a sesiza instanța cu privire la orice abatere de la normele de drept, prevenindu-se în această modalitate și săvârșirea de infracțiuni, înlăturându-se totodată și riscul ca inculpatul să se sustragă procedurilor de judecată sau de la executarea unei eventuale pedepse.

Trebuie reamintit, în același timp, că instanța nu poate face abstracție de faptul că inculpatul beneficiază de prezumția de nevinovăție până la soluționarea definitivă a cauzei și că măsura arestării preventive este, inclusiv în lumina noilor prevederi ale Codului de procedură penală, o măsură de excepție, care nu trebuie să-și piardă caracterul preventiv și care nu se identifică cu o eventuală pedeapsă cu rol sancționator.

Instanța nu poate reține susținerile reprezentantului parchetului referitoare la durata rezonabilă a arestării preventive, care ar fi definită de noul Cod de procedură penală, deoarece prevederile art. 239 Cod procedură penală invocate nu se aplică procedurilor în apel și nici nu dau o astfel de definiție legală (care nici nu ar fi fost posibilă, în raport de jurisprudența CEDO).

Totodată, nu se poate reține că durata mare a procedurii penale, din septembrie 2007 și până în prezent, s-ar datora în mod culpabil inculpatului care n-ar fi cooperat cu organele de urmărire penală, deoarece potrivit art. 66 Cod procedură penală anterior, inculpatul beneficiază de prezumția de nevinovăție și nu este obligat să își dovedească nevinovăția, legea conferindu-i dreptul de a proba lipsa de temeinicie a probelor de vinovăție nu numai în cursul urmăririi penale, ci și în fața instanțelor de judecată. Acest drept este menținut și de art. 99 din noul Cod de procedură penală, conform căruia în acțiunea penală sarcina probei aparține în principal procurorului, iar suspectul/inculpatul beneficiază de prezumția amintită, nu este obligat să își dovedească nevinovăția și are dreptul de a nu contribui la propria acuzare.

Pe de altă parte, exercitarea dreptului de a propune probe, chiar dacă este de natură a prelungi durata judecării, nu echivalează nici în accepțiunea CEDO cu o

14

cu măsura preventivă a controlului judiciar prevăzută de art.211 Cod procedură penală.

Instituie în sarcina inculpatului obligațiile prevăzute de art. 215 alin.1 lit. a) - c) Cod procedură penală, respectiv:

a) să se prezinte la instanța de judecată ori de câte ori este chemat;
b) să informeze de îndată instanța de judecată cu privire la schimbarea locuinței;

c) să se prezinte la organul de poliție desemnat cu supravegherea sa, conform programului de supraveghere întocmit de organul de poliție sau ori de câte ori este chemat,

precum și următoarele obligații prevăzute de art.215 alin.2 Cod procedură penală:

- să poarte permanent un sistem electronic de supraveghere;
- să nu se apropie de membrii familiei victimei, cu excepția minorului Cioacă Patrick-Matei, de martorii ori experții desemnați în cauză și să nu comunice direct sau indirect cu aceste persoane;

- să comunice periodic informații relevante despre mijloacele sale de existență;

- să nu participe la manifestări sportive, culturale, la emisiuni audio-vizuale ori la adunări publice;

- să nu conducă niciun fel de autovehicul;

- să nu dețină, să nu folosească și să nu poarte arme.

Atrage atenția inculpatului asupra consecințelor nerespectării dispozițiilor art.215 alin.3 Cod procedură penală.

În baza art.215 alin.4 Cod procedură penală, desemnează Poliția Municipiului Pitești pentru a supraveghea respectarea de către inculpat a obligațiilor impuse de către instanță.

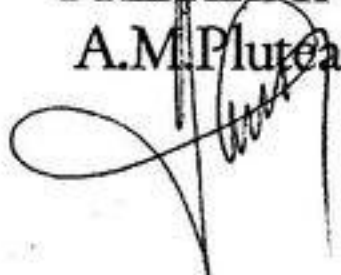
Dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului CIOACĂ CONSTANTIN CRISTIAN, de sub puterea mandatului de arestare preventivă nr.43/UP/05.12.2012, emis de Curtea de Apel București, dacă nu este arestat în altă cauză.

Respinge cererea de revocare a măsurii arestării preventive.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 14 februarie 2014, la Curtea de Apel Pitești - secția penală și pentru cauze cu minori și de familie.

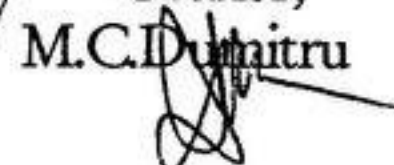
PRESEDINTE,
A.M. Pluteanu

JUDECĂTOR,
Gh. Diaconu

Grefier,
M.C. Dumitru

Red. AMP.
Tehn. AMP.
24.02.2014
2 ex.